

Engagementsverklaring in het basisonderwijs

1. Wat is een engagementsverklaring?

Een engagementsverklaring is een geheel van wederzijdse afspraken tussen school en ouders. De school maakt duidelijk welke inspanningen en initiatieven ze neemt om de dialoog met ouders vlot te laten verlopen enerzijds en ouders engageren zich tot betrokkenheid anderzijds. De wederzijdsheid (de wisselwerking tussen school en ouders) is in de engagementsverklaring dus een zeer belangrijk element.

3. Integratie in het schoolreglement

De engagementsverklaring is geen afzonderlijk document maar wordt geïntegreerd in het schoolreglement.

4. Rond welke thema's dient er een engagementsverklaring te zijn?

a. Engagement in verband met oudercontact

School en ouders maken via de engagementsverklaring duidelijke afspraken omtrent het oudercontact. Zo licht de school toe hoe ze hieromtrent informeert en welk beleid ze heeft om het oudercontact te regelen met ouders die niet bereikbaar zijn op de klassieke oudercontactmomenten.

b. Engagement inzake voldoende aanwezigheid

School en ouders maken via de engagementsverklaring duidelijke afspraken omtrent de voldoende aanwezigheid van de leerlingen. Zo kan de school haar spijbelbeleid toelichten, haar beleid inzake 'op tijd komen', ...
Ouders engageren zich om hun kinderen 's morgens en 's middags op tijd naar school te brengen, hun kinderen zowel in het kleuter als in het lager onderwijs regelmatig naar school te laten gaan, de school te steunen in de aanpak van het spijbelen, ...

c. Engagement in verband met deelnemen aan alle vormen van individuele begeleiding

Ouders moeten ingelicht worden over het beleid van de school bij leerproblemen of andere situaties die aanleiding kunnen geven tot begeleidingsmaatregelen. Ouders zelf moeten zich engageren om positief mee te werken aan het begeleidingsaanbod van de school.

d. Een positief engagement ten opzichte van de onderwijstaal van de school

Dit engagement houdt in dat de ouders hun kind aanmoedigen om Nederlands te leren. Vanaf het schooljaar 2014-2015 wordt dit engagement in het schoolreglement uitgebreid met de bepaling dat de ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van de leerlingen weg te werken.
Omdat dit engagement ook betrekking heeft op de vrije tijd van de betrokken leerlingen en hun ouders, en dit het recht op privacy-, familie- en gezinsleven raakt, is dit engagement beperkt gehouden: de leerling moet aangemoedigd worden om Nederlands te leren.
Het engagement rond de positieve houding ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van de leerlingen weg te werken, is te zien in relatie met de nieuwe bepalingen rond de taalscreening, het taaltraject en het taalbad vanaf 1/9/2014.
De andere engagementen (a, b en c) kunnen worden geconcretiseerd door het schoolbestuur, na overleg binnen de schoolraad en al dan niet met inbreng van de scholengemeenschap. Omdat het niet de bedoeling is om door bijkomende engagementen inzake de onderwijstaal een bijkomende toelatingsvoorwaarde te creëren waardoor anderstalige leerlingen niet in de school ingeschreven zouden kunnen worden, is er voor het taalengagement een bijkomende vereiste die er voor moet zorgen dat men tot evenwichtige en realistische engagementen komt:

- scholen gelegen in een gemeente waar een lokaal overlegplatform is, kunnen andere bepalingen over het positieve engagement van ouders ten aanzien van de onderwijstaal toevoegen op voorwaarde dat daarover in het lokaal overlegplatform een akkoord is bereikt.
- scholen gelegen in een gemeente waar geen lokaal overlegplatform is, kunnen andere bepalingen over het positieve engagement van ouders ten aanzien van de onderwijstaal toevoegen op voorwaarde dat daarover een akkoord bereikt is met minstens twee derde van de scholen met dezelfde onderwijstaal gelegen in die gemeente.

5. Wie bepaalt de inhoud van de engagementsverklaring?

Het is aan elk schoolbestuur om de engagementsverklaring voor de eigen scholen te concretiseren. Aangezien het schoolreglement besproken moet worden in de schoolraad, moet ook de inhoud van de engagementsverklaring voorwerp van overleg met deze schoolraad zijn.

Voor wat betreft de eerste drie engagementen (a, b en c), heeft de scholengemeenschap de mogelijkheid (niet de verplichting) om deze verder vorm te geven voor de scholen binnen de scholengemeenschap. Binnen eenzelfde scholengemeenschap zal daardoor de engagementsverklaring eenduidig en als positief instrument kunnen ingezet worden in de relatie tussen scholen en ouders.

Het vierde engagement kan enkel uitgebreid worden als daar een akkoord over is bereikt.

6. Wat is de draagwijdte van de engagementsverklaring?

Door de engagementsverklaring te integreren in het schoolreglement verkrijgen de erin opgenomen engagementen hetzelfde afdwingbaar karakter als de andere bepalingen die in het schoolreglement zijn opgenomen.

Het niet naleven van de engagementsverklaring door de ouders kan geen aanleiding zijn tot het tijdelijk of definitief uitsluiten van leerlingen.

Meer info: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14084>